

EURÓPSKA INICIATÍVA OBČANOV

Procedurálne kroky

ZDROJE INFORMÁCIÍ – DISKUSIA – POUŽÍVATELIA – PORADENSTVO

| OBSAH

Prvý nadnárodný nástroj participatívnej demokracie	3
Príprava a registrácia	5
Zber vyhlásení o podpore	8
Predloženie iniciatívy, jej posúdenie a rozhodnutie Komisie	11

Máte námet na právny predpis EÚ?

Má Európska komisia právomoc navrhnúť takýto právny predpis?

Začnite iniciatívu!

1

Prvý nadnárodný nástroj participatívnej demokracie

Európska iniciatíva občanov je nástrojom participatívnej demokracie, vďaka ktorému sa európski občania môžu priamo spájať s inštitúciami EÚ. Európska iniciatíva občanov umožňuje občanom EÚ prispievať k programu EÚ.

Občania EÚ môžu vyzvať Európsku komisiu na predloženie návrhu právneho predpisu len v oblasti jej právomoci a vo veciach, v ktorých môže EÚ konať. Komisia nie je povinná navrhnuť právny predpis v nadväznosti na úspešnú iniciatívu a môže rozhodnúť o následných krokoch v podobe iných opatrení na dosiahnutie cieľov iniciatívy.

Okrem toho, ak sa organizátorom iniciatívy podarí vyzbierať 1 milión podpisov, majú právo stretnúť sa so zástupcami Komisie a predložiť im svoj návrh, ako aj právo vysvetliť to na verejnom vypočutí v Európskom parlamente, ktorý by mal posúdiť politickú podporu iniciatívy.

Bez ohľadu na rozhodnutie Komisie je úspešná iniciatíva vždy príležitosťou na otvorenie diskusie a uzatváranie spojenectiev v celej Európe. Ak sa Komisia rozhodne právny predpis navrhnuť, spolurozhodovať budú Európsky parlament a Rada EÚ (v niektorých prípadoch bude rozhodovať iba Rada).

Podobné systémy existujú aj na vnútroštátnej úrovni (napríklad v Litve, Lotyšsku, Poľsku, Portugalsku, Rakúsku, Slovinsku, Španielsku a Taliansku). Európska iniciatíva občanov je však jedinečná tým, že ide o prvý formálny nástroj nadnárodnej účasti na svete. Prahová úroveň na predloženie je proporčne oveľa nižšia než na vnútroštátnej úrovni – 1 milión potrebných vyhlásení o podpore predstavuje iba 0,2 % všetkých občanov EÚ.

Vďaka európskej iniciatíve občanov majú občania EÚ rovnaké právo ako Európsky parlament a Rada požiadať Komisiu o navrhnutie nového právneho predpisu.

Pravidlá upravujúce európsku iniciatívu občanov možno nájsť [online](#).

V tomto usmernení sa uvádza prehľad rôznych krokov postupu európskej iniciatívy občanov s odkazmi na relevantné zdroje podrobnejších informácií.

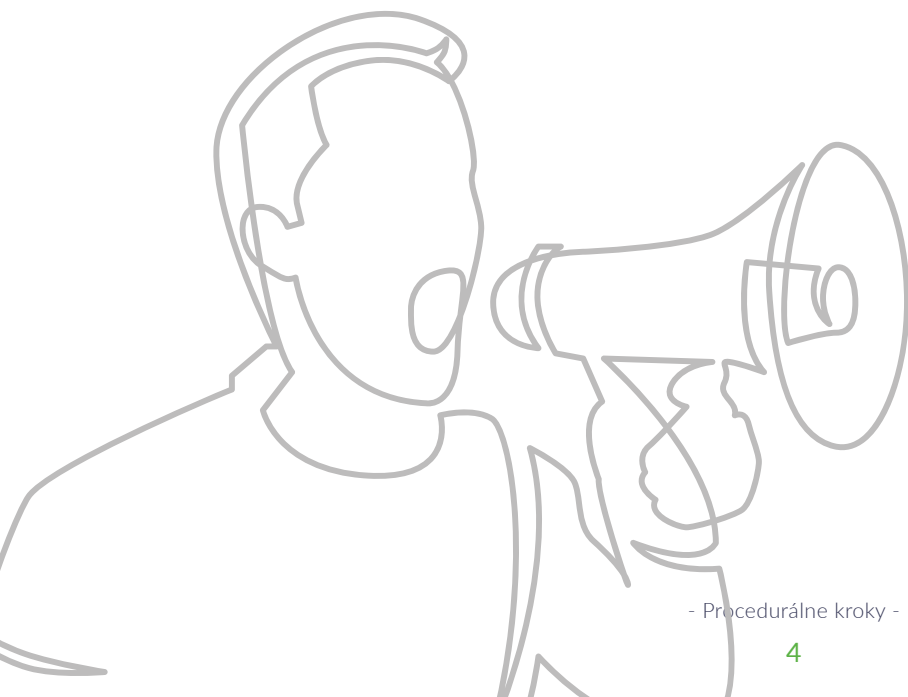

Nové pravidlá od januára 2020

Európska komisia navrhla v septembri 2017 rozsiahlu revíziu nariadenia, ktorým sa upravuje európska iniciatíva občanov. Nové nariadenie o európskej iniciatíve občanov bolo prijaté v apríli 2019 a **účinnosť nadobudlo v januári 2020**.

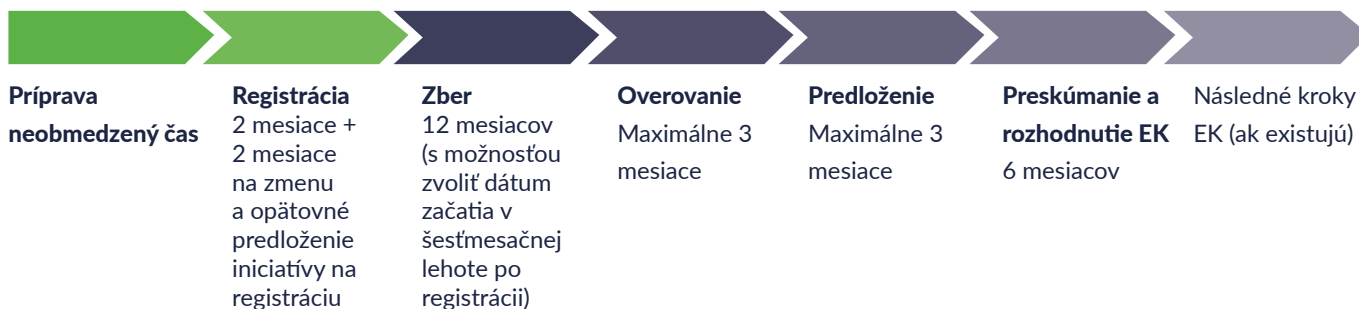
Hlavné inovácie v nových pravidlách:

- **Revidovaný** a užívateľsky prístupnejší harmonogram pre organizátorov
- **Podporu môžu vyjadriť všetci občania EÚ** bez ohľadu na miesto pobytu
- Zníženie veku na vyjadrenie podpory na 16 rokov (ak o tom rozhodnú členské štáty)
- Príprava → **online platforma pre spoluprácu** a možnosť pre organizátorov zriadiť právny subjekt
- Fáza registrácie → dvojfázový postup, ktorý organizátorom v prípade potreby umožní návrh revidovať
- Akceptuje sa čiastočná registrácia a Európska komisia poskytuje **bezplatný preklad obsahu iniciatívy** (vrátane jej prílohy) do všetkých jazykov EÚ
- Zber → **flexibilný dátum začatia** a **iba dve možné formy** zberu podpisov
- Komisia zabezpečuje bezplatne **jeden centrálny online systém zberu vyhlásení** (pričom organizátori si môžu vytvoriť vlastný, ale len v prípade iniciatív zaregistrovaných **do konca roka 2022**)
- Vo všetkých členských štátoch sú k dispozícii **kontaktné miesta**, ktoré skupinám organizátorov poskytujú bezplatne informácie a pomoc
- Fáza posúdenia → **šesť mesiacov** umožní inkluzívnejšie verejné vypočutie a zabezpečí Komisii viac času na konzultácie so zainteresovanými stranami a analýzu iniciatívy.

2

Príprava a registrácia

Príprava

Právomoci EÚ a Európskej komisie

Občania EÚ, ktorí majú námet na právny predpis EÚ, musia zistiť, či EÚ môže konať v oblasti politiky, ktorej sa námet týka (poľnohospodárstvo, vzdelávanie, sociálna politika, životné prostredie atď.), a či Európska komisia má podľa ustanovení zmluvy právomoc právne predpisy v danej oblasti navrhovať.

Ďalšie informácie o právomociach EÚ sa nachádzajú v usmernení **Ako navrhnúť iniciatívu**. Prostredníctvom funkcie PORADENSTVO na webových stránkach Fóra európskej iniciatívy občanov môžete získať individualizovanú pomoc počas prípravnej fázy iniciatívy.

Skupina organizátorov

Okrem overenia skutočnosti, či má Komisia právomoc konať, sa musí zriadiť skupina organizátorov, ktorá ako oficiálny organizátor začne iniciatívu.

Skupina musí pozostávať aspoň zo siedmich občanov EÚ vo veku, ktorý ich oprávňuje hlasovať vo voľbách do Európskeho parlamentu. Členovia výboru musia mať pobyt aspoň v siedmich rôznych členských štátoch EÚ (nezáleží na ich štátnej príslušnosti, ale na mieste pobytu). Vymenujú sa kontaktné osoby – jeden zástupca a jeden náhradník. Môžu patriť medzi siedmich členov skupiny žijúcich v siedmich rôznych krajinách alebo to môžu byť

Tipy

- Všeobecné otázky o EÚ? Odpovie vám Europe Direct.
- Svoju kampaň si dôkladne vopred naplánujte. Čím skôr začnete s prípravou, tým väčšie máte šance na úspech!
- Začnite hľadať partnerov, ktorí vám pomôžu začať, financovať a propagovať iniciatívu. Pre úspech iniciatívy sú najdôležitejšie silné a rozsiahle spojenectvá. Ďalšie informácie sa nachádzajú v usmerneniach **Ako nájsť partnerov** a **Ako získať finančné prostriedky**.
- Preskúmajte minulé a súčasné európske iniciatívy občanov v oficiálnom registri.
- Obráťte sa na poslancov Európskeho parlamentu, ktorí sa v minulosti zaoberali problematikou, ktorá je predmetom vašej iniciatívy.
- Nájdite si významného „ambasádora“ kampane.

dva iní členovia širšej skupiny. V prípade každej iniciatívy uverejní Komisia mená všetkých členov skupiny organizátorov v úradnom registri európskych iniciatív občanov, ako aj e-mailové adresy kontaktných osôb.

Existuje možnosť zriadiť **právny subjekt** v súlade s vnútroštátnym právom členského štátu výlučne na účely riadenia iniciatívy. Pri žiadosti o registráciu iniciatívy sa musia poskytnúť informácie o tomto právnom subjekte.

| Registrácia

Vyplnenie registračného formulára

V záujme registrácie navrhovanej iniciatívy si musí zástupca skupiny organizátorov vytvoriť **účet organizátora** so svojou e-mailovou adresou a vyplniť požadované polia. Hlavný obsah navrhovanej iniciatívy nesmie presahovať 1200 znakov (bez medzier). Je možné pripojiť prílohu v rozsahu najviac 5000 znakov (bez medzier).

Potvrdenie a uverejnenie

V prípade splnenia všetkých podmienok prijme Komisia do **dvoch mesiacov** od podania žiadosti rozhodnutie o zaregistrovaní navrhovanej iniciatívy. K danému dátumu Komisia iniciatívu uverejní v registri a organizátorom zašle potvrdenie.

Ak však iniciatíva zjavne nepatrí do rámca právomocí Komisie – hoci sú splnené všetky ostatné podmienky – Komisia o tom informuje organizátorov do **jedného mesiaca** od podania žiadosti. Organizátori môžu v takom prípade **iniciatívu zmeniť a opätovne ju predložiť** v súlade s požiadavkami. Organizátori môžu takisto trvať na svojej pôvodnej iniciatíve alebo ju môžu stiahnuť. O svojom rozhodnutí však musia informovať Komisiu do **dvoch mesiacov** od doručenia posúdenia Komisie. Komisia prijme konečné rozhodnutie **do jedného mesiaca**.

Komisia môže rozhodnúť, že iniciatívu **zaregistruje čiastočne**, a to v prípade, ak jedna časť alebo niektoré časti iniciatívy – vrátane jej hlavných cieľov – nie sú zjavne mimo rámca právomocí Komisie predložiť návrh právneho aktu Únie.

Európska komisia potom organizátorom zabezpečí preklady opisu iniciatívy v rozsahu 1200 znakov a prílohy v rozsahu 5000 znakov.

Potrebujete individualizovanejšiu službu? Pomôže vám služba **PORADENSTVO** na webových stránkach Fóra európskej iniciatívy občanov.

Tipy

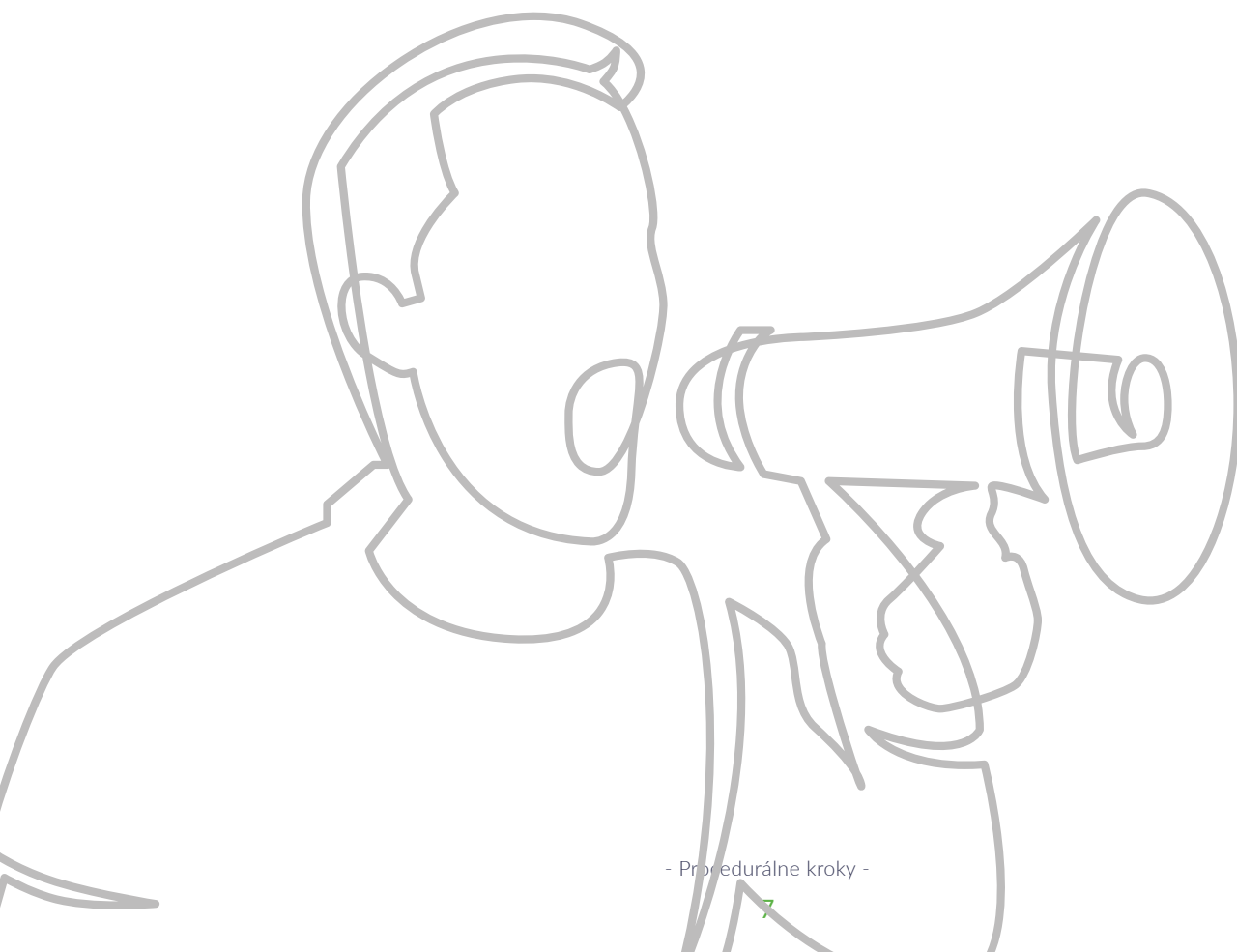
- Váš účet organizátora vám pomôže pri spravovaní vašej iniciatívy. Získate v ňom informácie o ďalších krokoch, spravovaní rôznych podaní a udržiavaní kontaktu s Európskou komisiou.

Počas celého postupu sa musia pravidelne poskytovať informácie o všetkých zdrojoch podpory a financovania v hodnote vyššej ako 500 EUR ročne na sponzora, ktoré boli počas kampane prijaté.

Ak Komisia odmietne iniciatívu zaregistrovať, informuje organizátorov o svojich dôvodoch a o všetkých dostupných prostriedkoch nápravy.

Ďalšie informácie o príprave a registrácii sa nachádzajú na [webovom sídle Fóra európskej iniciatívy občanov](#) a [webovom sídle európskej iniciatívy občanov](#).

Pokiaľ ide o papierovú formu, podpisy sa musia zbierať prostredníctvom osobitných formulárov, ktoré sú v súlade so vzormi uvedenými v prílohe III k nariadeniu o európskej iniciatíve občanov, pričom obsah iniciatívy musí zodpovedať textu uverejnenému v registri. Ak bola iniciatíva zaregistrovaná čiastočne, na formulároch musí byť uvedený aj rozsah registrácie v súlade s opisom v rozhodnutí Komisie o registrácii.

Počas celého postupu musia organizátori zabezpečovať dodržiavanie právnych predpisov na ochranu údajov.

| Online systém zberu

Na účely online zberu poskytuje Komisia bezplatný **centrálny online systém zberu**.

Ďalšie informácie sa nachádzajú v usmernení **Ako pripraviť a viesť kampane**.

Upozornenie:

Individuálne online systémy zberu sú možné len pri iniciatívach zaregistrovaných do konca roka 2022.

Ďalšie informácie o fáze zberu údajov sa nachádzajú v usmernení **Ako zbierať vyhlásenia o podpore**.

Tipy

- Pripravte akčné plány a plány kampaní, ktoré sú potrebné na všetkých úrovniach – na úrovni EÚ, vnútroštátnej aj miestnej úrovni.
- Zrozumiteľne opíšte tému svojej iniciatívy a prepojte ju s každodenným životom, aby sa s ňou občania dokázali stotožniť.
- Kampaň v národných jazykoch uľahčuje zapojenie občanov.
- Vytvorte silnú väzbu medzi miestnou a vnútroštátnou politikou a svojou iniciatívou; zosúladte svoju iniciatívu s prebiehajúcimi politickými diskusiami.
- Na rozšírenie kampane použite osobné kontakty a siete svojich partnerov.
- Pre úspech iniciatívy sú najdôležitejšie silné miestne a celoštátne tímy.
- Dobrovoľníci sú najdôležitejšími a najvýkonnejšími pomocníkmi, neváhajte sa na nich obrátiť. Mali by byť schopní vysvetliť iniciatívu aj to, ako funguje európska iniciatíva občanov. Na vysvetlenie tohto nástroja a toho, ako funguje, môžete využiť komunikačné materiály, ktoré Európska komisia sprístupnila vo všetkých úradných jazykoch EÚ.
- Komunikujte! Udržiavajte nasadenie pravidelným informovaním všetkých zainteresovaných o pokroku pri zbere podpisov.
- Zamerajte kampaň na krajiny, v ktorých je téma dobre známa a populárna.
- Na propagáciu iniciatívy využívajte sociálne médiá a ďalšie nástroje komunikácie. Inteligentne využívajte tlač.
- Venujte pozornosť cieľom v oblasti zberu podpisov v každej krajine.
- Na festivaloch a podujatiach, ktoré navštevuje množstvo ľudí, využívajte papierový zber podpisov. Popritom môžete naverbovať aj nových dobrovoľníkov.

| Overovanie

Po ukončení obdobia na zber vyhlásení (t. j. po uplynutí 12 mesiacov alebo skôr, ak si to želajú organizátori) a vyzbieraní potrebných vyhlásení o podpore majú organizátori tri mesiace na predloženie vyhlásení o podpore na overenie.

Organizátori musia požiadať príslušné vnútroštátne orgány každého členského štátu, v ktorom sa vyhlásenia o podpore zbierali, o osvedčenie platnosti vyhlásení.

Komisia sa postará o predloženie vyhlásení o podpore vyzbieraných online prostredníctvom **centrálneho online systému zberu**.

Komisia takisto sprístupní **službu bezpečnú výmenu súborov** na účely zasielania vyhlásení o podpore relevantným príslušným orgánom v členských štátoch. Všetky vyhlásenia o podpore (elektronické alebo aj naskenované verzie vyhlásení o podpore zozbieraných v papierovej forme) je možné do systému nahrať v zašifrovanej podobe.

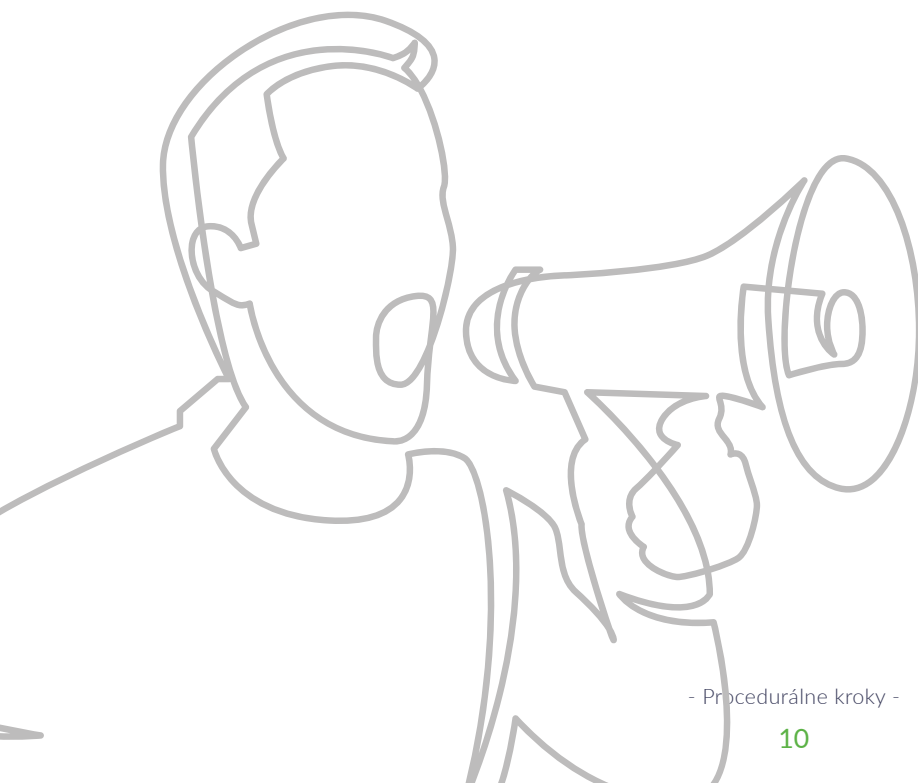
Vyhlásenia o podpore sa musia predložiť každému príslušnému orgánu v zodpovednom členskom štáte, pričom sa použije formulár uvedený v prílohe V k nariadeniu.

Príslušné vnútroštátne orgány vydajú osvedčenie do **troch mesiacov**.

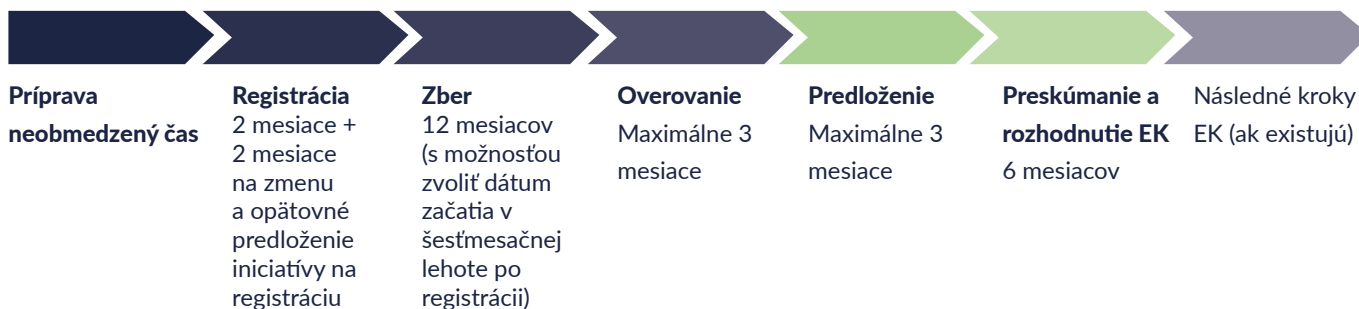
Tipy

- Príslušné vnútroštátne orgány pravdepodobne neuznajú platnosť všetkých podpisov. Preto je dobré poistiť sa tým, že sa v každej krajine vyzbierajú podpisy navyše.

4

Predloženie iniciatívy, jej posúdenie a rozhodnutie Komisie

| Predloženie

Po získaní posledného osvedčenia od príslušných vnútroštátnych orgánov majú organizátori **tri mesiace** na to, aby iniciatívu predložili Európskej komisii. Organizátori musia prostredníctvom svojho účtu organizátora predložiť osobitný formulár uvedený v prílohe VII spolu s kópiami osvedčení (v papierovej alebo elektronickej forme) získaných v overovacej fáze.

| Posúdenie

Uverejnenie a stretnutie so zástupcami Európskej komisie

Po predložení platnej iniciatívy Komisii, Komisia uverejní zodpovedajúce oznámenie v registri a postúpi iniciatívu príslušným európskym inštitúciám a národným parlamentom.

Organizátori sa do **jedného mesiaca** od predloženia iniciatívy stretnú so zástupcami Komisie, ktorým svoju iniciatívu podrobne vysvetlia.

Verejné vypočutie v Európskom parlamente

Organizátorom sa do **troch mesiacov** od predloženia iniciatívy poskytne možnosť prezentovať svoju iniciatívu na verejnom vypočutí v Európskom parlamente. Európska komisia sa zúčastní na vypočutí a Európsky parlament musí zabezpečiť vyvážené zastúpenie predstaviteľov príslušných verejných a súkromných záujmov. Európsky parlament by mal posúdiť politickú podporu

Tipy

- Na stretnutie s Komisiou a vypočutie v Európskom parlamente vyberte najeurudovanejšie osoby, ktoré dokážu v Európe vyjadriť spoločný postoj.
- Nacvičujte! Postarajte sa o to, aby boli zástupcovia presvedčiví a dokázali jednoznačne predstaviť iniciatívu.

tejto iniciatívy. Po verejnom vypočutí môže Európsky parlament uskutočniť plenárnu rozpravu v pléne a prijať uznesenie s cieľom posúdiť politickú podporu tejto iniciatívy.

Rozhodnutie Európskej komisie

Do šiestich mesiacov od uverejnenia iniciatívy a po verejnom vypočutí oznámi Európska komisia svoje rozhodnutie prostredníctvom oznámenia, v ktorom vysvetlí, aké prípadné opatrenia má v úmysle prijať a prečo. V oznámení sa stanoví aj plánovaný harmonogram týchto opatrení.

Európsky parlament posúdi opatrenia prijaté Komisiou v nadväznosti na jej oznámenie.

Iné spôsoby ovplyvnenia Európskej únie

Ak ste po prečítaní tejto poznámky dospeli k záveru, že európska iniciatíva občanov pre vás nie je vhodný nástroj, oboznámte sa s týmito ďalšími mechanizmami, ktoré vám pomôžu predstaviť vaše myšlienky na úrovni EÚ.

Tipy

- Budte trpezliví! Príprava legislatívneho návrhu Komisie môže trvať dlho. Sledujte jednotlivé fázy (napr. konzultácie, posúdenie vplyvu atď.) a neprestaňte propagovať svoje myšlienky.
- Budte pripravení! Komisia je s organizátormi nepretržite v styku a udržiava s nimi kontakt, pokiaľ je to možné.

Poskytnuté informácie sú nezávislé a nemôžu sa považovať za stanovisko Európskej komisie alebo ktorejkoľvek inštitúcie EÚ alebo vnútroštátnej inštitúcie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť za použitie informácií uvedených na tejto stránke.